

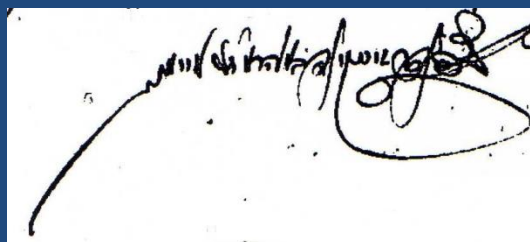
אלכסנדר זיסקינד בן משה מימון Alexander Ziskind ben Moshe Maimon

1887 - 1809

תקס"ט – תרמ"ז

An alleged image of Maimon in a painting by his grandson, artist Moses Maimon

Assembled by Shavit Ben – Arie,
a 6th generation descendant

Biographical entries in books

Jewish Cities, Towns and Villages in Lithuania

Herl Kağan

Published in New York, 1991

שרייבערס. — אלפסנדר-זיס
קינד בר' משה מיימון, געבאָרן 1809 אין
קעלם. העברעישער שרייבער. בעל קובץ
מאמרים בענינים שונים (ווילנא, תרנ"ד)
[אַרויסגעגעבן דורך זייןע ברידער שאול און
צבי-הירש], געשריבן מערסטנס א"נ א"ו
ברמ"מ. געדרוקט חידושי-תורה אין המגיד
און הלבנון. תלמיד-חכם, נדבן, עסקן.
געשטאָרבן 1887.

Alexander Ziskind ben Rabbi Moshe Maimon, born 1809 in Kelme. Writer in Hebrew, publisher of "Kovetz Maamarim Belnyanim Shonim" (Vilnius, 1894) [by his brother Shaul and Zvi Hirsch]. Known as A"Z BRM"M. Published Torah commentaries in HaMagid and HaLevanon. A scholar, philanthropist and man of affairs. Died 1887.

לכסיקון
הספרות העברית
בדורות האחרונים

Lexicon of Hebrew literature in recent decades
Published in 1967

מימון, אלכסנדר זיסקינד (סרהיי, פלך סובאלק,
תקס"ט/1809 — קעלם, ליטא, כ בתמוז תרמ"ו/
12.7.1887)
גדל בחבורת המשכילים בעיר (דוד גורדון, עורך „המגיד”
לאחר מכן, יעקב מרדכי לוינזון ועוד) וכמותם החל לפרסם
מאמרים ומחקרים (בעיקר ב„המגיד”) בענייני יהדות
וספרות ישראל (לרוב בחתימה „א”ז ברמ”מ”). חי בשנור
תיו האחרונות בקלם. לאחר מותו יצא מבחר מחקריו
ומאמריו בשם „קובץ מאמרים וענינים שונים” (ווילנא,
תרנ”ד). יעקב בן-יעקב טיפל בהגהת הספר והדפסתו).

Alexander Ziskind Maimon (Seirijai, Suwalki region, 1809 - Kelme, Lithuania, July 12 1887). Grew up among educated peers in his town (Editor of “HaMagid” David Gordon, Yaakov Mordecai Levinson and others) and like them began publishing articles and research (mostly in “HaMagid”) on affairs relating to Judaism and Hebrew literature (Most of them signed A”Z BRM”M). He spent his last years in Kelme. A selection of his publications was printed after his death and titled “Kovetz Maamarim Velnyanim Shonim” (Vilnius, 1894. Yaakov Ben-Yaakov administered the book’s printing).

References to his work

אבל על דרשה כעין זו בדברי חז"ל, נמצאת בתורת כהנים, ואמנם לא לענין חמץ; בת"כ פרשת צו גבי "מנחה תאכל במקום קדוש", "מנין אף מקצתה?" תלמוד לומר "תאכל" אפילו כל שהוא. (ועל המקור הזה לדברי רבנו ז"ל כבר העירו הגאונים ז"ל המלבי"ם והנחל איתן). (ומלתא דמסתבר ראיתי בספר הקבץ להרב הגדול בתורה וחכמה רבי אלכסנדר זיסקינד מיימון מסערהיא ז"ל, שהוא רוצה להגיה מעט בדברי הרמב"ם ז"ל, ששלש תבות "שנאמר לא יאכל" שינו את מקומן, וכצ"ל, "האוכל מן החמץ עצמו בפסח כ"ש, הרי זה אסור מן התורה (כדין ח"ש), ואעפ"כ אינו חייב כרת או קרבן אלא כשעור שהוא כזית שנאמר "לא יאכל" (דלא יאכל שעור אכילה משמע, שהוא בכזית). ומפני שזה הוא המקום הראשון בחבורו, שבא לידו ענין מאכל האסור, באה להקדים בקצור, דינו של ח"ש ודינו של שעור שלם, ובהלכות מאכלות אסורות, שם הרחיב הבאור יותר בפרטי שעוריהם. (ואף כי דבריו דברי חכם, אבל קשה לשבש כל הספרים).

Kol Yaakov

Published in Tel Aviv, 1946

Mentioning Maimon as a commentator in regards to his book and his reordering of a sentence written by Maimonides, thus providing a new meaning to the matter at hand.

בין הלכה להשכלה

מקומן של סוגיות הלכתיות

במרקם סוגות ספרותיות

יהודה פרידלנדר

Bein Halaka LeHaskala

(On the border of Torah and enlightenment)

Published in 2004

Referring to an article of Maimon
published in HaMagid in 1869

Maimon sides in his article with a
certain idea. The book's author
relates to him as a "Miraculous
Angel" for speaking out

והנה המגיד כבר שקל למטרפסיה⁶⁴ ולקה כפלים בכל חטאתיו.⁶⁵ בנר
39 בא מלאך פלאי (אזב"ם מז"ל שמו)⁶⁶ וסטרו על פיו וחתה גחלים על

ראשו⁶⁷ על אשר פגע בדרך העברה בכבוד הגאון ממציא השם "יונגאטש":
ואחרי כן בא המבי"ע⁶⁸ (כפי הנראה הוא גאון או רב מסתתר) וטפח לו להמגיד
על פניו וקרא לו כמו שקראו לאחר "חזור בך",⁶⁹ והמגיד היודע אשמו קבל את
כל דבריו בכבוד ראש והדפיסם במכתב עתי מהחל ועד כלה;⁷⁰ והמה באמת
דברים מחוכמים ומיוסדים על אדני השכל הישר וההיקש ההגיוני בם הוא
אומר שלא יתכן לב"י [= לבני ישראל] לעשות כמעשה שאר העמים לגלות
מכתם בפני כל, כי אם טוב להם להכחיד משחתם בחכם עד אשר ימקו בעונם;

66 בנר' = בנומר, במספר (של הגליון). ראשי תיבות אלכסנדר זיסקינד בן מימון
(1809-1887) ראה מכתב מאת א"ז ברמ"מ ז"ל, המגיד, שנה שלש עשרה, גליון 39, ח'

מרחשון תר"ל, עמ' 309. ראה: ג' קרסל, לכסיקון הספרות העברית בדורות האחרונים,
מרחביה תשכ"ז (1967), כרך ב, עמ' 353-354.

67 על-פי משלי כה, כב: 'כי-גחלים אתה חתה על-ראשו וה' ישלם לך'.

איגרות משה לייב ליליינבלום
ליהודה לייב גורדון
שלמה בריימן

Letters of Moshe Leib Lilienblum to Yehuda Leib Gordon
Published in Jerusalem, 1968

האיש, שכתב את המאמר "שער נשים"⁶²⁹, הוא, כפי מה שהגיד לי בשעתו יעקב מרדכי לעזיניזאהן⁶³⁰, "בן לאותו צדיק הרב הגדול מסערהי"א". היה כותב תמיד בהמגיד⁶³¹ והעתיק כמדומה לי, מאמרו של שד"ל האטטיציזמוס והיודאיזמוס⁶³² וחבר ספר "צלם אלהים"⁶³³.

629. מאמר זה, בחתימת גור אריה, נתפרסם ב"המליץ" 1868, גל' 47—50. בדומה לליליינבלום, תובע כאן (גל' 47, עמ' 348—349) הכותב מהרבנים לאמץ להם את הגישה הריפורמאטורית של חכמי־התלמוד, שידעו להתאים את מצוות־הדת לצרכי־המציאות ולא נרתעו אף במיטול איסורים מן התורה לשם מטרה זו. — המשורר האידי מיכל גורדון (1823—1890) טען, שהוא מחברו של המאמר הנזכר, כפי שניתן ללמוד ממכתבו של י. ל. גורדון אליו, כנראה משנת תרל"ז: "את המאמר, אשר אמרת, כי נדפס בהמליץ וחתום תחתיו שם איש זר 'גור אריה', לא ידעתי או לא אוכזר; אבל אם תשים לי אותות יותר מובהקים, כמו שם המאמר והשנה אשר בו נדפס, אוכל להודיעך איזה הדרך נתגלגל המאמר לידי איש זר, כי ה' צעדערכוים אתי יושב בזה ואוכל לשאול את פיו לעת מצוא" (איגרות, ו, 221). על כך מעיר (שם) י. י. וייסברג, עורך איגרותיו של גורדון, שהכחנה למאמר "שער שבאשה" [צריך להיות: "שער נשים"] וכי גם באזניו התאונן מיכל גורדון "פעמים רבות" על פלאגיאט זה. — העניין נדון גם במכתבו של מיכל גורדון לי. ל. גורדון (שמור בארכיון־גורדון) מא' בחשון תרמ"א.

630. יעקב מרדכי (מארקוס) לחיגון (1832—1878), סופר יהודי, שהשתתף בבטאונים עבריים, רוסיים ופולניים.

631. אפשר התכוון לחיגון לאלכסנדר זיסקינד מיימון, איש סְרַאיה, שהיה חותם על מאמריו התורניים ב"המגיד" "א"ו ברמ"מ ז"ל". ברמ"מ — בן ר' משה מיימון. ראה, למשל, מאמריו ב"המגיד", 1865, גל' 23—24; 1868, גל' 18, 26, 32—34. — ספרו "קובץ מאמרים ועניינים שונים" יצא בחילנה ב־1904.

632. הכחנה, כנראה, למאמר הצרפתי של שד"ל בשם זה (ראה י. קלוזנר, היסטוריה של הספרות העברית החדשה, כרך ו, ירושלים תרצ"ז, עמ' 93), אך לא עלה בידי לברר, אם והיכן נתפרסם התרגום הנזכר.

633. ספר בשם זה לא נרשם עליידי ו. צייטלין (ב"קרית ספר") וח. ד. פרידברג (ב"בית עקד ספרים"), ואף לא בקאטאלוג העברי של בית־הספרים הלאומי והאוניברסיטאי בירושלים. אולי אמורים הדברים בחיבור שנשאר בכתב־יד.

In this 1882 letter, Lilienblum writes to Gordon: "The man who wrote the article "Seiar Nashim", as I was told by Yaakov Mordecai Levinson, was a son of that great and righteous of Rabbi of Serijai. He frequently wrote for HaMagid and I believe was the one to copy the article of Shadal on Atticism and Judaism and the author of the book "Tzelem Elohim".

The book editor refers readers to Alexander Ziskind Maimon as the man of Seirijai, mentioning his series of articles printed in HaMagid in 1865 and 1868.

The book "Tzelem Elohim" allegedly written by his son is said to be unheard of, perhaps remaining a draft.

גְּבוּרֹת הָרֵמָה

מורה נבוכים להרמב"ם
ביבליוגרפיה של פירושים והערות
מאת
ישראל יעקב דינסטאג

92 מיימון, אלכסנדר זיסקינד, 1809–1887.
קובץ מאמרים וענינים שונים במשנה ותלמוד ופסוקי הלכותיהם, ווילנא, ראם,
תרנ"ד, עמ' ל"ט–נ"ו.

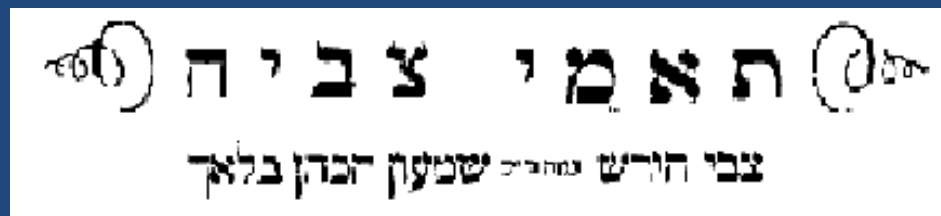
A chapter in this jubilee book honoring Prof. Moshe Haim Weiler lists a complete bibliography to serve as a guide for the perplexed on Maimonides.

Pages 39 – 56 of Alexander Ziskind Maimon's book are listed for reference

Maimon in print

A philanthropist and man of affairs

Chronologically ordered

Teomi Zvia

Published in Koenigsberg, 1861

שמות הנדיבים אשר התנדבו לבוא על החתום לקחת הספר היקר הזה,
אחרי צאתו לאור עולם,

סערהי

- הרצ' יוסף אלמנן הלוי.
- ה' אלכסנדר זיסקינד מיימון.
- ה' לודק ז"ר לני רומשיסקי.
- ה' משה ז"ר פסח פאלינזוים.
- ה' שמעון וייסקי צעד מנ"ח.

The book opens with a few pages listing sponsors who committed to purchasing it once it is published

Newspaper: HaMagid

Date: April 6, 1870

ע"ד חברת מקיצי נרדמים.

שמות החברים לשנה רביעית: בעד בית המדרש דק"ק ניקאלסבורג (ע"י הרב רמ"ל כהן שם), ר' יוסף ראזענטהאל בסובאלק, ר' שלמה ראזענטהאל שם, הרב משלם ולמן הכהן אבר"ק שווערין והמדינה, הארון באנקיע יאפע שם, ר' מרדכי סערעליסקער, ר' יואל גאלרערעכט, ר' בנימין האללענדר מעיר לעאבשיץ, הרב רח"ג ווידאווער הלוי. — ע"י הרב מהר"צ דאקמאר הירשפעלד נ"י אבר"ק גליוויטץ: הרב המאסף, ר' יהודא וואללנער, ר' אליעזר האהן, ר' משה זילבערגלייט, ר' אליעזר ליכטענשטיין, ר' אהרן פראנער. ע"י הח"ר מאיר הורוויטץ בסערהייא: ר' אלכסנדר זיסקינד מייסד בסערהייא, ר' שמואל טרילינג שם, ר' מאיר הורוויטץ שם. ר' אלי' קאפצאווסקי בווישי, ר' חירש גוטשטיין באליטא, ר' שמעון גאטטליעב בסלאבאדע, ר' מרדכי מערעצקי בסערהייא.

(*) ניכט 1,700,00 וויע ח"ץ דען סארהעריגטן נומערן חירסהימליך אנגעגעבטן וואר.

Newspaper: HaMagid

Date: October 30, 1872

ע"ד חברת מק"נ שנה ה'

הגביר השוע היקר והנכבד הארון האראץ גינצבורג נ"י נדב לקרן קימת סך חמש מאות פראנקס.

ואלה שמות הבאים עה"ח לשנה חמישית.

הרב ר' אליעזר הלוי המכונה דר' לעווע, ר' משה אשכנזי בטריעסט, הרב דר' אדלער אבר"ק קאססעל, ר' אלכסנדר זיסקינד מייסד בסערהייא.

ע"י דר' רא' בערלינגער (בעדו), בעד ר' ליזער ענגעל בפילעהנע ע"י הסוכן מהר"י אלכסנדר זאמעל-זאהן בוורדאווא: (המאסף).

ר' ראובן זאמעלזאהן, ר' שמעון זאמעלזאהן, ר' בנימין בעניש צעלניק, ר' בנציון שווארצ-מאן בקאדניע, ר"י יערמולאוויץ בהאנסק, ר' יהשוע האלפערזאהן באסטראה.

ו"י ר' מיראל הירשער נרדמא

Lists of "members" of the "Mekize Nirdamim" literary fund
for its 4th and 5th year of existence

Newspaper: HaMagid
Date: November 1, 1871

נדבות עכור אחב"י בפרס ובבל.

ווארשא, בחדש מרחשון תרל"ב. אל כבוד הרב תחכם בעל
"המגיד" הדורש טוב לעמו שלום עד העולם. הואל
נא אדוני לקבל רצוף בזה סך עשרים ושנים רוי"ב, עם 42 קאפ
בעד עניי אחינו אשר בפרס אשר עלתה בידי לאסוף בקרב ימי התג
בעיר מולדתי סערה"א ע"י ה' יצחק ארי' גערשאנאוויץ ור' דוב פין.
ואתה אדוני שלום. מכבוד ומוקירך אליעזר יצחק שפירא.
(הן המה המתנדבים מהסך 20 ר"ט, הנדפס בהחוספה לגליון 41
על שם עיר סערה"א.)

ואלה שמות המתנדבים ע"פ סדר ההנדבות:

ר' יעקב פאקראייסקי 2 ר"ב, ר' משה שפירא 50 קפ, ר' אלכסנדר זיסר
קינד 50 קפ, ר' מאיר הורוויץ 50 קפ, ר' אליעזר יצחק שפירא
50 קפ, ר' דוד זעלינסקי 50 קפ, ר' אלישור גאלדבסרנ 50 קפ, ר' זאב

A list of Seirijai men who donated funds to help the
Jewish community in "Persia and Babylon".

Rabbi Alexander Ziskind Miamon donated 50
kopecks.

Newspaper: HaMagid

Date: June 11, 1873

רוסלאנד

סערייאי. בית ח"ת אשר הוסד פה ללמד עניי ישראל, חובב ומוסר ודרך ארץ, ת"ל עושה פרי. — כוונתו מאד מעט ילדים אשר הלכו שובב, לא ישחקשקו עוד בהחובות: — יושבים ושוקדים על למודם. — זה יסדר תפלתו שיהא שנונה בפיו, זה ילמוד קרוא מקרא קודש על נכון, — וזה יכתוב ידו, מעט בלש"ק, ומעט בלשון אמו. — כן מקצתם ילכו למורה, ללמוד לשון סמדינה ומעט חשבון. — היתומים ישיגו ארוחתם עם יום בבית בעזב נדיבים. — כסותם ושמלתם לעורם, ונעליהם בהגלחהם ישיגו מקופם החברה, כן גם בכורי דלי דלים, כי ערום ויחף לא יבא אל הבית. — כצאנם לבית הספר אחרי גמרם למודם, ילמדו סלאכת לחית ידם. — ואשר חלק לו בבינה, יבקש לו מנוח אשר ייטב לו בביתו, תחת הגדולים בעיירות גדולות אשר נוסדו למשנה ולחלמוד. — ככה יתנהגו בני העניים והאביונים על דרך המוסר וי"ד, למצא חן בעיני אלקים ואדם. — ואלה תנוקות של בית רבן, נפשות אביונים מקום עומדים הכן ומתפללים בהבל פיהם שאין בו חטא בעת שלום מנהליהם ומחזיקיהם, למען יחזקו בתורת ד' ונאמנותו. — כן בעד הבע"ב הנמצאים בעירנו, השמים עין לתומלה עליהם, מן מעד לידי עירנו, ויוענו ומכירונו, המפוררים ומפורדים בכל מדינה אמינה המשתתפים בטובתם בכל משלח ידיהם מכל מקומות מושבותיהם כיד ד' הטובה עליהם כפי נדבת לבם — כאשר הורה גבר ירא ד' מו"ה ש. בלאך כמעמל ששלח זה לא כביר נדבת הגונה לזכר נשמת כבוד אביו היקר ז"ל, וכן שלח האברך השלם מו"ה ע. ס. ווישיסקי שו"ב במאנשעסטער לאשר קבץ מבני גילו בס"ח 26 ר"ב 19 קפ'. — תקותנו חזקה כי הפעם יזכרנו גם כל יתר אחינו — אחינו — כאשר הם שם, — כאשר יראו כי יש שכר לעולמם, ופתוח יפתחו את ידם להחזיק בלידנו שלא תשתכח תורת וי"ד מישראל, — ועליהם הכתוב אומר (כדרשתם ז"ל) שמה זכור לך בצאתך ויש שכר באהלך. —

כן הגיע ללידנו קודם הפסח הסך 55 היט שישלחו אחינו מניאָרק לקמחא דפסחא ולת"ת, וחלקנו הכל כרצונם כפי החשבון ששלחנו לידם — והיתה להם לצדקה. — מאיר חורוויץ. אלכסנדר מיימון.

Seirijai: A "Talmud Torah" was established here to provide our people of Israel with studies of Torah, morality and manners. More than 40 children who went astray will no longer wander the streets, sitting and studying - one will learn his prayers, the other will learn to read the holy scripts, and another will write, a bit in Hebrew and a bit in his native tongue. Some of them will go and learn grammar and others will study mathematics. The orphans will be fed daily with the help of generous patrons. They will be dressed and be given shoes on their feet, even the poorest among them, as entering this house will not be allowed with no clothes on their back or shoes on their feet. Those who are interested in expanding their mind will be provided with the same service they can expect at larger "Talmud Torah" in bigger cities that deal with Mishnah and Talmud. Children of the poor will learn to behave in moral ways and to the satisfaction of god and man alike...

We hope further generosity will come from our brothers, wherever they are, when they know the results of their actions...

(signed) Meir Horowitz, Alexander Maimon.

Newspaper: HaMagid
Date: January 13, 1874

מתן תורה

סעריהייא, מכת תרל"ד. לכבוד אישים פועלי צדק הישרים בלכותם. — ה"ה היקר הנכבד והנריב מו"ה שלום מיכל ווילענקין השוכן במאסקווא, ראה בשמחה להתנדב לחברתנו תחת פה סעריהייא סך עשרה ר"כ, וכתב, "ובטח כי יורשם זאת לזכרון אשר עוד לא פג ממני אהבתי לאנשי סעריהייא". — והעושים והמעשים בנויארק ה"ה מו"ה יוסף לעווין, ומו"ה אברהם אלכסנדר, אשר שלחו גם הם לחברתנו ת"ת סך 45 ר"ט, מ"ז שקבצו מנדבות אחינו ילידי עירנו המתגוררים שמה. — כן להנכבד מו"ה משה באטקאווסקי, ועמו האברך מו"ה אברהם אלכסנדר, אשר הטיבו לקבץ מגדולי לב סך 50 ר"ט, ושלחו בעד אלמנה אומללה, אם על בנים רומשה, אחרי מות אישה בן טובים, אשר קרהו אסון שם בנויארק במלאכתו אשר עשה, ואלה נשא את נפשו. — ועוד ידם נמויה, להרבות להטיב בכל מאמצי כחם. יושלם ד' פעלם, רודפי צדקה וחסד יכצאו חיים צדקה וכבוד, והיו לזכרון בהיכל ד', כאשר הורנו פרנסי ישראל הראשונים, שזו מדת חכמים ומדת ותיקין כדי ליתן שכר לעושי מצוה ומדת התורה שהיא כותבת ומפרסמת עושי מצוה כו' להיות להם לזכרון טוב על מצוה ולפתוח דלת לעושי מצוה". — (ת' הדשכ"א סי' תקפ"ד הובא בנקה"כ סי' רע"ט). אלכסנדר זיסקינד מיימן. מאיר הורוויץ. משניחי ת"ת פה. —

Seirijai, Tevet 1874.

A listing of thanks to donors.

Signed:

Alexander Ziskind Maimon, Meir Horowitz.
Mashgichim of Talmud Torah

ע"ד הלגת המתים

הרבה הרבה נשאו ונחנו בענין זה כמה וכמה מגדולי ישראל בזמנים
שונים, וועדיין הלכה זו רפויה היא בידינו, ואין מורין הלכה למעשה
להלן את המת. החרדים לחיי המתים מות מדומיי מטילים את האשמה
על הרבנים המקובלים, שמחמירים בדבר הלגת המת משום רוחות רעות
וכו', ואנכי לא לדון באחי, אלא להראות שגם בין הרבנים המקובלים
נמצאים שנוי דעות בענין זה.

זה שנתים (ד' תשרי תרל"ו) נפטר לחיי עולם דודי אחי אחי
הרב המאור"ג חו"ב, תורני ודרשן נפלא, חכם ומקובל וכו', אדמו"ר
הר"ר יוסף אלחנן לבית לוי ז"ל רב דק"ק סערהייא, בעהמ"ח ס', עינות
מיס". הרב הזה לא הניח מקצוע אחת בכל החורה כלה ועיני חכמות
שונות, וחכמת הקבלה בכלל, שלא עסק בה, כידוע ליודעים אחרו,
שבעים ושש שנה היה צמחו, ובכ"ז ראו מה שכתב בצוואתו (סימן ב')
אשר ביד הרב המאור"ג וכו' הרב"ז מיימון, והרב ר"מ שפירא
בסערהייא, לאמר:

אחרי דאזל הרבנו ח"ת, ויהינא רחוקי, ארמנו ש"ס, תרע"ה, י"ג

An article on the subject of delaying the burial of a body. The writer talks of the instructions left by his uncle, Rabbi Yosef Elhanan Levi, who served as the Rabbi of Seirijai and left his will at the hands of Rabbis Maimon and Shapiro of Seirijai.

אמת ושלוש אהבו.

ורק מן הרק' בין שני הרב בערתם, ולא יראו הקורה כקורת בית הבר בין עיניהם? ואתה „בן-שלוש“ אשר אדמך גם ידעתך ולא אנך, הגירה נא לי איזה רוח עבר עליך להזכיר להרב עין וואלאָזין וישיבת מיר? הראני נא אוני-וועריטעטן אחרים טובים מאלה אשר מהם יצאו היום רבנים לישראל? גם צחוק עשית לי באמרך: כי הרב בחלק שפתיו יסכך איש ברעהו ועל סלע המחלוקת נפצו לרסיסים כל התקנות והסדרים הישרים אשר שמו משמר בקהלתנו מקדם קרפחה: בית התלמוד תורה כו' כו' ובית החולים אשר בו מצאו מנות כו' שני הבתים אשר בהם יתגאה בית ישראל מדורות קדומים שניהם עלו בתהו ויאבדו. אלה הם דבריך סיפר „בן-שלוש“! אך מרי כתבך את הרברים האלה שכתב בל"ם כי יגיע גם לאוני אי"ש יליר סערהדיא, ומי כמוני יודע כי בבית „ההקדש“ („בית החולים“ בפי עטך, כדי לשבר את און הקוראים), אשר הוא גם בית מעון להקברן וביתו, וכמדומה לי גם בית „המורה“, בבית הגדול והקדוש ההוא, שם הוא גם „בית הת"ת“ הגערין והנשגב בפיך, ושני הבתים האלה כתומם יחד דללו וחרבו מפני גאון הרב בקומו לערוץ העיר? צר לי עליך עיר מולדתי האהובה לי באמת כעיר שחברו בה לפני תורה והשכלה יחד; צר לי להעטות עליך חרפה באמור אליך: כי לא דאגת להקים בקרבך שני בתים כאלה, אך האמת היא נר לדגלי וידעו נא הקוראים כי לא סאת הרב היתה שומה להפיט את הבתים האלה למשואות נצה. ואתם ראשי עדת עיר מולדתי הטובים והישרים בלבבותם, עליכם החובה והמצוה לבוא אחרי ולמלא דברי במכ"ע „המליץ“, למען הוציא כננה צדקת הרב האומלל ואימת „הנאָוו. וור.“ אל נא תבעתכם, כי האמה עד לעצמה. וגם אתם צעירי העדה, שובו שובו מירככם ולמה תחטאו בנפש הרב אשר לא עשה לכם רעה, הן רוב בני עמנו טובעים בים צרה בצוק העתים האלה ואתם הנכם עוסקים בדברי ריבות, אשר סוף סוף יכאיבו כל חוקה טובה בעדה והיטב אין אותם. הלא טוב לכם אחי, כי תצאו איש איש לפעלו ולעבודתו ואל תשעו בדברי שקר. וגם אתה ידידי הרב, הרף מאף ועזוב חסה וברצות ה' דרכך גם אויבך ושליו. אתך, והיה שלום על ישראל ועל רבניו וסופריה ואמת ושלוש יאהבו.

אליעזר יצחק שפירא (א"ש סערהדיא).

ווארשע, כ' מרחשון תרמ"א.

„בהמליץ“ גליון 27 ש"ו קראתי מאמר קטן כתוב מעיר מולדתי סערהדיא פלך סובאלק ותתום בירי בן בלי שם בשם „בן-שלוש“. הכלית דברי הכותב המסתתר הוא לשפוך בוז על כבוד הרב, אשר כפי ידיעתי הוא אחד מן הרבנים המצוינים בימינו אלה בתורתם וחכמתם, איש חכם ונבון דבר אשר קנאת-הדת רחוקה ממנו והיא מוקיר רבנן ורחים משכילים, ובבואו לפני שנים אחרות לעיר מולדתי הנ"ל, והעיר היתה אז באמת לסלע המחלוקת מפני שני בתי-בנסיות אשר חלקו את העדה לשתי מחנות, השתדל הרב לקרב את המרוחקים וגם עלתה בירו לעשות שלום בין הצדדים. ואם זה כשנה קמו נגדו איזה צעירים אשר קנאו בכבוד תורתו וחכמתו ויסיתו בו גם אחרים מעיר הפנים שבהמון, הנה לב ראשי העדה ובראשם לבב ידידי הרב החכם וסופר נכבד מו"ה א"ז ברמ"מ—שלום עם הרב ובצרתו מפני חמת איזה מקנאים גם להם צד ובכל חפץ לבם תושע לו זרועם וימינם היא תסמכנו בכל עת, ומה אפוא כל החרדה אשר חרד זה „בן-שלוש“ (לו יאות השם בן-מרון) למען הקדים פני הרעה הנשקפה להרב מאת הצעירים (מי המה אלה הצעירים ואדעם בשם?) אשר השמיעו בקהל רב (בביהמ"ד הישן או החדש?) כי יגלו קלון הרב במה"ע „נאָוו. וור.“, כאשר יאיימו נער קטן מילדי העברים לאמר: עד הרבי יבוא דברך! אוי לאותה בושה, אוי לאותה כלימה ואוי לו לדור שכן עלתה בימיו. שם יצא סופר העז שבסופרי ישראל במאמרו „על רבני ישראל וסופריה“ במכ"ע „המגיד“ לשפוך לעג כמים ולעשות כלה את כל הרבנים, אחרי אשר התפאר בהקדמתו הארוכה באוני הקוראים, כי המו"ל החריד אותו ממנותתו ואל על יקראהו לעלות על הבמה ולהיות נאה דורש תלי תלים אנדות של דופי; ופה יצא סופר מסתתר לתרף ולגרף שם רב נכבד אשר לו יד ושם גם בחכמות ומדעים (כאשר נוכחתי למראה עיני בהיותי בתג הסכות העבר בבית אבי בעיר מולדתי סערהדיא מספרו הנכבד „פרפראות לחכמה“ אשר עמו בכתובים, מלבד בקיאותו הרבה בש"ס בבלי וירושלמי ובפוסקים ראשונים ואחרונים, כאשר יעיד עליו הרב הגאון מקאָנוג' במכתבו אל ראשי עדת עיר מולדתי אשר אביא בזה העתקה נאמנה מנוף הכתב לעיני הקוראים. עד מתי יראו בני עמנו בכל עיר ועיר מערי ארצנו קיסם קטן

A letter written from Warsaw by a native of Seirijai (Eliezer Yitzhak Shapira) in response to an article speaking ill of the Rabbi of Seirijai. He talks of the past arguments held between the two synagogues in town that divided the community. The Rabbi, he claims, brought unity. At this time, amidst incitement against the Rabbi, the “leaders of the community and first and foremost my friend the distinguished and wise Rabbi and author AZ BRMM” are in support of the Rabbi

עזרת סופרים

לכבוד הסופר הנכבד "בן שלום" מסערהייא.

"ב.ה.מ.ל.י." 27 א קראת לשלום ומר לי מר, אביך שלום ואתה פתחת בשלום קטוע, התנפלת אחת ושנים על הרב הג' אב"ד דמחנכם, אך הכל יודעים כי אותו שמת כמטרה לחצי לשונך ובעטך תקעקע קירות שתי הישיבות הגדולות וואלאוין ומיר, בהוציאך רבה עליהן כי משם תצא המחלוקת. שנית ברמיוןך סופר נכבד! גלוי וידוע בכל הארץ, כי מיסרי הישיבות היו גאונים קדושי עליון ומנהליו עתה—עונים שפלי בך. המה ישאו משאת התורה ומרחק ולא יפול לבכם לשמוע חרפת מתדפיהם אשר ישימו עם גנבים חלקם. ובאמת הם ככל רבני ליטא, כסף ונהב לא הרבו, שדות ובתים לא קנו, נדוניא הרבה לא פזרו לבניהם ובנותיהם, כי יצאו מהם חנם אין כסף. כן לא קצעת הסופר הנ"ל עשה הרב הג' בסערהייא; אנכי שכן קרוב לעיר ההיא, ויהי אחרי מות הרב הג' מהר"י לבית לוי, אב"ד שם, בחרו אנשי העיר את הרב הגדול מ' אלכסנדר ויסקינד מיימין ומשגהו הרב ר' משה שפירא. הרב מיימין נבחר מבע"ב הנכבדים שבעיר עפ"י עצת הרב הג' המפורסם מ' יוסף דובער אבר"ק בריסק והסכמתו. אביו הוא אב"ד דקריסלאו וחזונו אב"ד ברעזיצע, אשר שם רובם חסידים, — ובמשך זמן קצר נתנו להרב הג' שם התואר "ברליני, אפיקורוס, מין". בשמעי כזאת השתוממת, ואחקור ואדרוש והנה הוגר לי, כי בדרשותיו הוכיר את שם העקרים, חכמי המתקד וכדומה. אלה האותות והמופתים כי מינות נורקה בו. אבל אנכי ידעתי מראש, כי עוד מעט יתהפך הנלגל ויתנו עליו בקולם שהוא שוטה, איש וואלאוין ומיר, יודע רק הגמרא, חובש ב'המד"ר, וכן היה אם הבע"ב מתקוטטין עכור שלישי, ששי ואחרון, על הרב יצא הקצף ואיש איש ימצא בו את אשר תתעב נפשו, אף כי שונים הם בשמותיהם והאמת מתנגדת לחברתה מן הקצה אל הקצה, ואי אפשר להצרות האלה לדור בכפיפה. ואתה אם באמת תבקש שלום ורוז את אנשי עירך למחר לשלוח אחרי הרבנים הגדולים בסביבותיכם, אשר במח בצע כסף לא ידרשו מכם, רק שכר העגלה והוצאות הדרך, והם ישפמו בין הרב ובין הקהל ויתוכו השלום, כחפצך וכחפץ המברך את עמו בשלום

אברהם יעקב מרענער חו"ק דרוזנעניק.

On the same matter relating to the Rabbi of Seirijai, a letter by Avraham Yaakov Ternier says:

"... Following the death of Rabbi Levi of Seirijai, Av Beit Din there, the people of the town selected the great Rabbi Alexander Ziskind Maimon, and Rabbi Moshe Shapiro as his deputy. Rabbi Maimon was selected from the noble townsmen at the support and approval of the famous Rabbi Yosef Dober, Av Beit Din in Brisk...."

Newspaper: HaMelitz
Date: February 8, 1884

עזרת סופרים. לעזרת נדחים.

למזכרת השר ר' משה מונטיפיורי יחי' ליום בואו לשנת המאה לימי חייו.
לקול הקריאה שהתעוררו רבים לקרוא במ"ע לאחב"י לעשות שם וזכר
לכבוד היוכל משנה להולדת השר הגדול הדגול מרבבה ר' משה מונטיפיורי ליום
בואו לשנת המאה לימי חייו, ולהרים תרומת צדקה על שמו לישוב א"י —
התעוררתי והחלתי לעשות, ומכירי כיר ה' הטובה עליהם עמדו לימיני לתמוך
את הענין הגדול והנכבד הזה. אפס הנדיבים אנשי השם חובבי השר והמתימרים
בכבודו המלא עולם, ראו כי מסת נדבת ידנו מעטה היא, ויאמרו להגדיל את
הצדקה ולהאדירה. וביום אחד נמצאו כמה נדיבים שנרב כל אחד מהם מאה
רו"כ. אך טרדתם הרבה מנעתם להוציא הדבר לפעולת אדם. אל נכון ליום
מלאה להשר מאה שנה יריהם תעשינה תושיה ויגמרו את אשר החלו לעשות.
ועתה אחרי שנוכחנו לדעת שנועדה בירושלים חברה בזאת לכבוד השר שיחיה
הנקראת בשם „עזרת נדחים” שחכליתה לעזור לפי כחה לכל אחינו הגולים
בירושלם, ללמד מלאכה לצעירי ימים ולהמציא עבודה ופרנסה לבאים בימים
שיוכלו לחיות מיגיע כפם ולא יצטרכו להתפרנס מלחם עצלות ונהמא דכסופא —
אמרנו להחיש לעשות נחת רוח לאדוננו משה כל עוד חושיו בו, ונאמר להחיש
ישע לאחינו המעונים והמכים, וע"כ קמנו ונתעורר להתחיל במצוה הזאת ולהיות
מעירים לעזור להחברה ונציע לפני אחינו בכל מקום שהם שיעשו כמנונו להרים
תרומה לצדקה גדולה זו, אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכון לבו לדבר
הטוב. הבו גורל לאדוננו, משה איש האלהים, לארץ אבותינו ועזרה בצרה

A public call towards honoring Moses Montefiore
on his 100th birthday
Donations are being collected for “Ezrat Nidhim”
and the newspaper received 210.75 franks,
including 1 rubel from Z' Maimon

קבל אדוני בעל „המליץ” מידי את הא"ו ע"ס 210.75 פראנק הרצוף בזה
ושלחהו ירושלימה ע"ש חברת „עזרת נדחים” ובהא"ו הזה נכללו המשים פראנק
ביחוד שנרב הנכבד הנודע בצדקת פזונו ר' קלמן זאב וויסאצקע להחברה
להמנות בשם „חבר תמיד” כמבואר בהחקים שבהפרוטוקול שלהם.

שמות המתנדבים: ר' ק"ו וויסאצקע 38 50 רוי"כ; מ' לאנע 10 רוי"כ; מ' הערציג 6
רוי"כ; ר' גאָסן, מ' ראסיאנסקי, י' גראנאט, א' מרגלין—כל אחד 5 רוי"כ; י' פרידענזאָהן 7
רוי"כ; י' צייטלין, ש' פעחאָוויטש—כל אחד 3 רוי"כ; ש' שערשעווסקי, מ' ביאללע, ה'
שווארצבערג—כל אחד 2 רוי"כ; ח' קאכאנציק 3 רוי"כ, ג' זאנג 5 רוי"כ, שנה יאנאס, י'
מענין, ג' גינצבורג, א' גענקין, ז' מייסן, ל' לירסקי, י' פינעס, שמעלקין — כל אחד
1 רוי"כ. ס"ה 109 50 רוי"כ. מהסך הזה נשלח כבר לחברת ביל"ו חמשים פראנק, כאשר נחפרסם
בהמליץ בעתן.
שנה יאנאס.
מאסקווא.

Newspaper: HaMelitz

Date: July 21, 1884

נדבות לישוב א"י.

שרגיעו להירדקצא של „המליץ“.

ערן הוא לנפשׂמו"ל עברי, אם דבריו אשר ישלח ביעקב יכו שורש בלב הקוראים ויביאו פרי תגובה. גם אנחנו נתעדן כיום לראות כי מאמרינו אדות מזכרת השר משה מונטיפיורי ליום מלאת לו מאה שנה עשו רושם בנפש רבים וכמה קהלות נתעוררו לאסוף נדבות וישלחו גם אלינו, כרשום להלן. כן גם אמרינו על דבר ישוב א"י לא שבו ריקם, כי אם עשו פעולתם כדברים היוצאים מן הלב. ביותר דתענגה נפשנו כאשר נוכחנו לדעת כי זיק האהבה לעמנו ולתורתנו, לשפת קרשנו ולארץ אבותינו לא נכבה גם בלב אחינו הנפוצים והגדחים בקצה הארץ, ומה נעים גורלנו לחזות, כי „המליץ“ גם „יוד. פֶּאָלְקס־בלאט“ היוצאים על ידנו וזו להיות המפוח להלהיב את הוויק הקדוש הנחבא עמוק עמוק בלב אחינו הרחוקים במקום וקרובים אלינו בלב ונפש, ועתה יתלקח יום יום יותר ויותר והיה לשלהבתיה, אשר תפיץ אור יקרות בקרב ישראל בכל מקומות תפוצותם, לקרב הלבבות ויחדו יסעו וילכו לאורה ישר אל מחוז הפצנו ותעודתנו.

למזכרת השר משה מונטיפיורי על ישוב א"י מאת המתנדבים

בעיר סערהיי (פלך סובאלק).

ע"י החבר ה„חובבי ציון“ הרה"ג יחזקאל וואָלפערט נ"י:

רג' ר' מרדכי סערעצקי 18 ר"כ. ר' מאיר הורוויץ, יחזקאל קאבאקער, אברהם נין, כ"א 3 ר"כ. שמואל טריללינג, משה שפירא, משה קאבאקער, דוד וואיזבוצקי, אלמער פאָרביעלסקי, כ"א 2 ר"כ. ארי' סערעצקי 1.80 ר"כ. מתלמידי הסיניער 1 60 ר"כ. פנחס זאקאן, זלמן וואזבוצקי, ליב מרגליות, איסר היימאן, כ"א 1.50 ר"כ. ר' מרדכי ב"ר אברהם נין 15 ר"כ. ר' זיסקינד מייסין, ר' יהודא ליב סאלאווייציג, ר' יצחק ברעשץ, ר' מרדכי ב"ר ארי' סערעצקי, ר' ליב פֿינקאווסקי, ר' פנחס סוסמאָהן, ר' ליב מיטשקוץ, ר' צבי באראָווסקי, ר' ליור זאב פֿינקיל, ר' יוסף גורדאָנסקי, ר' יוסף קרופניצקע, ר' בן-ציון ווערובאָלאָווסקי, ר' אברהם צבי האָלינסקי, ר' יעקב צבי כ"ץ, ר' שמואל זלאָווסקי, ר' ליב גאלאנס, ר' דוב פֿין, ר' דוב הורוויץ, ר' אברהם ראזאנסקי, ר' אליגור סערעצקי, ר' יגקב צבי בערלינסקי, כ"א 1 ר"כ. ר' יצחק זעגארינער 90 קאָפּ. ר' צבי סימאָהן, ר' שרגא קאפלאן, כ"א 80 קאָפּ.

Detailed lists of donors honoring Moses Montefiore on his 100th birthday

In recognition of Montefiore on the settlement of the Land of Israel, names of the people of Seirijai were given by their friend in the association of "Hovevei Zion".

Rabbi Ziskind Maimon donated 90 kopecks.

Newspaper: HaYom

Date: July 21, 1887

על פי המכתב אשר הגיעני מעיר סערהייא פלך סובאלק
שבק לן שם חיים בימים האלה אחד מיקורי עדה ישראל הרב
החכם אלכסנדר זיסקינד בן ר' משה מייטין הנודע לפני
לקוראי „הצופה“ ל„המגיד“ בשם א"ו ברט"מ ז"ל בשנת השבעים
ושבע לימי חייו. המנוח הנכבד הזה מלבד שהיה
מופלג בגפ"ת ומורה הוראה בישראל וחליפות אגרות בדבר
שאלות ותשובות היו לו כל הימים עם גדולי רבנינו, היה גם
סופר נכבד ודובר צחות בשפתנו וגם בשפת פולאנית שפת
הארץ כתב צחות עוד לפני חמשים שנה ויהי לנס בימים ההם
אשר אין חזון כזה נפרץ בעמנו בארצנו, ויהי נכבד מאד גם
בעיני הנוצרים הפולאנים יורעיו וטביריו וכבודו לנו כבוד.
ימים רבים חי בעיר מולדתו בתור סוחר נכבד וסיכן
כללי לפתקי הגורל הפולאני „קוליקטור“ ובימים האחרונים
מלא את תפקידו גם בתור רב מטעם הממשלה אחרי עמדו
פה בנסיון כרת. כפי אשר ידעתי הניח אחריו ספר נכבד
בכתובים אשר עמל בו ימים רבים ולא זכה לראותו בדפוס
למרות חפצו כל הימים. חבל על דאבדין ולא משתבחין!
אי"ש.

A letter that reached me from Seirijai of the Suwalk region informed me that in recent days a dear member of the congregation of Israel has passed away, the wise Rabbi Alexander Ziskind ben Rabbi Moshe Maimon, aged 78. This respectable man besides his great knowledge of Talmud, his being a teacher and his extensive correspondence on responsa with the most notable Rabbis – he was also a distinguished author and spoke eloquently in both our language and the Polish language and in which he wrote more than 50 years ago in what can be considered a miracle at the time of being regarded in respect among Polish Christians. For a long period he lived in his birth town and worked as notable merchant and agent of the Polish cards of fate “Collector” and afterwards as a Rabbi on behalf of the government. I am also aware he left behind him a book he worked on for a long time and did not live to see it in print. It is a pity for those who are gone and no longer to be found!

EYS (Eliezer Yitzhak Shapira)

אלון בכות

ביום אתמול לוו אנשי עירנו לבית מועד לכל חי, את
בהיר עדתנו וחוסן תפארתה, הוא ניהו הרב המאה"ג, זקן שקנה
חכמה ר' אלכסנדר זיסקינד מיימון ע"ה, בשנת השבעים ושמונה
לימי חייו. הישיש המנוח היה אחד מיחירי סגולה משרירי דור
הישן, אשר התורה והחכמה, העושר והכבוד גם יחד כתרותיו
סבבוהו וישימוהו לתור אדם המעלה; ואשר בגלל כן גדול היה
כבודו בעיני אחיו בני אמונתו, וגם רבים מבני עם הארץ העריצו
והקדישו שמו. מעורר ועד יומו האחרון לא מש מאהלו של
תורה, וישם לילות כימים להגות בתורת אל הי ולהדש חדושי
באורייתא, עד כי יצא שמו כשם הגדולים אשר בארץ, ורובי
תורתו הם כתובים בספר (עורר בכת"), וכמה יראה אור בהשגדלות
בניו יתיו). רבה היתה ידיעתו בספרות העברית כאשר הראה
למדי ברוב מאמריו המובאים ב"הטוגר" אשר חתם שמו עליהם
בר"ת א"ז בר מ"מ, כנודע לקוראיו מלפנים. ויותר שהיה ר' זיסקינד חכם, עוד היה עסקן במצות ויקח חלק בראש כל מפעל
טוב וצדק. כל איש מר ואיש מצוק מצא נוחם, אם בדבריו היקרים
ועצתו הישרה, ואם במתת כסף אשר שחר מבחו בעדו. אב נאמן
היה ליתומים ולאלפים עוזבים, וירא ראשית לו להקים בית הת"ת
על עמודים חזקים בל ירופפו. וכן יתר כתי החסד באור פניו ראו
אור. סוף דבר: הוא היה ראש וראשון בכל עניני וצרכי הקהלה
ועל פיו ישק כל דבר. וכה היו ידיו אמונה לאלהים ועדתו עד
בוא שמשו. ועתה אהה! מי ישוב לנו תמורתו? — כבוד גדול
עשו לו כמותו, ורבים מכל הערים מסביב נקבצו באו חנה לחלק
להישיש המנוח כבודו האחרון. שני ספרנים עלו הבמתה וישאו
עליו מספר מר, וקול נהי נשמע מכל עברים, נהי בכי תמרורים.
ביחוד הצטיין במדברותיו הרב הגאון ר"י וואלפערט שליט"א,
אב"ד דמתא, אשר בשבט טעם ודעת העריך לפני קהל הנאספים
גדול האבדה אשר אבדה לה עדת סערה"א במות האדם הגדול
הזה, ויעורר את רוח הנדיבים והישרים כלבותם למלאות מקום
הצדיק הנפקד, וללכת במסלה אשר סלל להם בכל הנוגע לצרכי
הקהלה, ובל יפול עוזר חלילה בכשול עוזר. כתום ההספד נשאו
אותו נכבדי העיר על כתפותיהם, והמון רב נהרו אהרי מטתו
ויתעסקו בכבודו עד אשר הושבה גויתו אל המקום אשר לוקחה
משם. יחונן ה' עפרו ותנצ"ה. י. ברודא נוקעלס.

Newspaper: HaZfira

Date: July 25, 1887

Yesterday our townsmen accompanied a member of the community and a glorified pillar, the Rabbi and light of the exile, an old and wise man, Rabbi Alexander Ziskind Maimon may he rest in peace, aged 78. The deceased elder was one of few accomplished remains of the older generation, whose Torah, wisdom, richness and dignity had made him all together a noble man; and so he was highly dignified and admired by his fellow men both from his own people and from this land. He was close to the Torah until his final day and dedicated days interpret it, gaining notoriety and gathering and nights to study it and his work into a book (on which he still worked and will most probably be published by his sons). He was highly knowledgeable in Hebrew literature as can be seen in his articles in "HaMagid" on which he signed with the initials AZ BR MM familiar to his readers. More than Rabbi Ziskind was a wise man, he was a man of Mitzva and took part in the leadership of many acts of good will. Every unfortunate man or a person seeking advice found comfort in his precious words and honest advice and in his giving of Tzedakah. He was a faithful father to orphans and neglected children and was instrumental in establishing a house of Talmud Torah and providing it with stability. Other darkened houses were lit by his aura. He was first and foremost busy with all affairs of the community. And now, ah! Who will take his place? — He was greatly honored in his death and many came from the surrounding towns to pay their last respect. Two mourners eulogized him and sounds of cry could be heard all around. Rabbi R.Y. Wolfert, Av Beit Din, spoke highly of him and to awaken the kind and generous to fill the place of the gone Tzadik and follow the path he paved in all that concerns community affairs. After the eulogy his bed was carried by notable townsmen, followed by crowds, returning his body to its origin. May god bless his ash and may he rest in peace.

Y. Y. Brode, Kelme.

קובץ

מאמרים וענינים שונים.

במשנה ותלמוד: במפרשים ובפוסקים הלכותיהם, וקצת בשו"ת.
בתפלות ופיוטים וזיון.

ע"ם

באר היטב

על באור הרנהו לחומש ויקרא.

מאת

אלכסנדר זיסקינד ב"ר משה'ל מיימון.

בהוצאות שאול צבי הירש אחי המחבר.

ווילנא

בדפוס האלמנה והאחים ראם

שנת תרנ"ד לפ"ק

К О В Е Ц Ъ

т. е. Сборникъ разныхъ статей и суждений по Мишна и Талмудъ.
Соч. А. З. Маймана.

В И Л Ъ Н А.

Тип. Вдовы и братьевъ Рокитъ. Жид. переулокъ собст. домъ № 328.
1894.

Seven years after his passing, in 1894 Maimon's book was published by his two brothers (Shaul and Zvi Hirsch)

The book is a collection of articles on Mishna and Talmud, including an elaboration on the commentary of Naftali Hertz Weisel to the book of Leviticus.

A copy of the book is found in the National Library in Jerusalem.

Newspaper: HaMelitz
Date: February 21, 1895
* New books section *

בשורת ספרים חדשים.
קובץ מאמרים וענינים שונים במשנה ותלמוד, במפרשיהם ובפוסקי הליכותיהם, וקצת בשו"ת, בתפלות ופיוטים וזו"ר, עם באר היטב על באור הרנה"ו לחומש ויקרא, מאת אלכסנדר ויסקינד ב"ר משה ו"ל מיימון, בהוצאות שאול צבי הירש אחי המהבר, ווילנא (האלמנה והאחים ראם) תרנ"ד, 8° גדול—X+142+31 עמ'.

A listing of the book in a bibliographic
lexicon of Hebrew literature
published in Antwerp (1928-32)

130 קובץ מאמרים, ה"ר אלכסנדר ויסקינד
מיימון, אספת באורים שונים במשנה ובתלמוד
עם באר היטב על ספר ויקרא: ווילנא תרנ"ד 8°

10/10/10

1. 10/10/2020

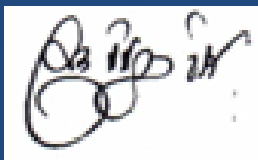
[illegible]

אשר היתה האם של יצחק ויהי

אשר ויהי אלף . אהן בפתח . פתח חרות קנין / זקוק , אשר גם אלו חותם , חותם ואלף ב' פתח פתוח
 תחת אשר ראוי כרצונך ומה שאתה חותם ואלף ב' פתח פתוח . - אשר

Maimon in print

Selected articles from HaMagid

An acronym of the names of Maimon and his father served as his pen name in HaMagid, seen here in his own writing

הערה על הערה

[illegible]

למנצח לעבר ר' לדוד

[illegible]

שאלה והשובה.

סוף חננין (23).

[illegible]

[סוף יצא].

[illegible]

אלה הדברים הם הכימוני בענייני ציוניסטיים שצברו, בקדור ובלו
40, אולם גם בארץ הם השנים ידו נגדן 41 כל נאצים, הם
קדור בגניון 40 (ק"צ) לא יכולה להיטות את עמדתה, כי
זה לא היה ידוע להם, ולחברי כי נבדלתו יצאו ונחלתו נבדקו
הם גם בגניון 41, ולחברי ריזי כי גם שכל האדם אל מוקדם לו,
והיחודי: ישי אחר הסכם, כי שאלו נחלתו לו, עיר והיני
היני לשעבר בקדור גם עליו, כי שם היו להחלופות כי עיר דרום
היה ידו ומעשיית ההכרזות נחלתו ע"פ ונבדקו: ש"י מגלוי
היה ויבדולו ונחלתו ש"י דרום, כי לאו קדור כי לדרום סביל
היה שהיה עיר לאו קדור ש"י ארצה, כי רחמי לבר
לע"ד שנינו סבילי סבילי שחזר לו ויחידה, ש"י זמן
היה עיר לאו קדור מוקדם ש"י (נבדקו מ"ט) ונחלתו
לשכנת דרום, כי ש"י לאו קדור מוקדם ש"י נחלתו
ש"י נחלתו ונחלתו ונחלתו נחלתו. ויחידה כי ש"י
ש"י (והיחידה ש"י דרום) סבילי נחלתו נחלתו, לשכנת
נחלתו נחלתו: גרילי אל נחלתו ש"י נחלתו, ש"י נחלתו

[illegible][illegible]

מכאן מודעת רצה לכל חלק דעסיק בחזיונות הלכות ומתכונת וזרימת
תורה של חיו אספוק בקסוקד, על תכלה על סיד ועל חל יחסר
בזכות עתה על המי יסאל התאנים על הראשונים על המאורונים
הם אלה במשה אית ותורתה אמת. וזהו חלקים חלקת תנחני
קד חלקת וזאת חלק אמת, לכל דורש היותם בחזות, ולי חיו עבוד
חל חלקת.

[illegible]

[illegible]

אשר דבר ואחרית דבר.

גם אלה לחכמים יודעי בינה לעתים החכם רצט"פ והחכם רחז"ס.

שחרתי את פני ההסכם רחמים (בגנול 18) לבאר לי מני ומו הם גדולי
ההלכונים, שפרשו עמלתי ר' זינא (ר"ס 3) 1/2. אך סיסמא לילה ויום
מן הסדס" שטוח מן הסדס" אחרת הרה"ס, החלתי ע"י עובד, כי זכינו
לברות ע"י גנול 24 וכן עמנו. — כחוננו שפנעס לו מולא. —
שטוח ורומי כי נחמת לא כחכ הסדס" שפרשו לרמיוסון כי חלל כחכ
שפנעס ויוקסס וסדס" אחרת שפנעס ויוקסס וסדס" אחרת שפנעס ויוקסס
הוא מנמי ערכה. הוא שפרשו ק. — וכבר הרה"ס סדס" כי לא כמו
שנכנס כחכ ק. הוא. — ומה נכללת לחי' חוננוס" כי חלל חרד
טוב עידיק כי הסדס" רדוואת תי' העול". — קן ע"י הסכסס נד
כ"י להסכס, כי מה שערנו גדולנו הסדס" חסוס", המלח שפנעס
כ"י שפנעס חס" רחמים" כסמו (בגנול 19) וגם הרחמים כי ספיקת
הסכסס (כ"י) לפרס שטוח מן הסדס" אחרת המלח חסכס חסכס לפרס
כ"י שפנעס שטוח מן הסדס" אחרת רדוואת. וכן הקנינו כ"י שפנעס חס" חסכס
גנול כסמוס חסכס" כי כ"י שפנעס חסכס" וכן רב חסכס" חסכס

זו לא יתכן כלל כמו שצדדתי קצת בתבניתו. ועתה אשׁוּב עליו
ונספוט. וזו שיקרא עד עליו הפירוש הזה (א) אף אפשר שהרמב"ם
יפטר, וזהו הלא יזיל הלא התחבר הזה חלק חזק מזה כי מירוב
כללו של דבר קצוּת לו הלא מיוחד טוּבא כמו שגזר המפרש (שם)
במה (הם) ומה שסמך גם הדי' רמב"ם (פרק י"ט) וכן שררה לפרט
על עט דעוור קר לפרט על הדעת שהיה הוֹלֵד, וכל על עט הדעת
היה. הריא. (ג) אפי' ש' נאמר של' יעלו הדברים מפי הרמב"ם ז"ל,
ושלח הוא הרמב"ם אפי' כמו שסמך דבר הדי' רמב"ם (במות' א' ע"א)
ועליו יקרא עליו, אף אפשר שהרמב"ם יפטר, וזהו הלא הדי' שייח' הדי'
הנאמר לו כל מרבי הלכות הקדש, ולא קם ומצדד על צדכלל הכחש
ש' הלא אלקים קדוש אף הענין הרחוק נכלל ונכלל בלילה ופרטיו
במה. וזהו יזיל כשרה של כל ארץ וזה טוב ונאמר, שייח' סוף
הכלכל הענין והרמב"ם וכן יתקן לומר. כי ר' דודי שמונת
הדברים אצרכין להם בדיעות ונאמר ונאמר הדברים ש' ש' ש'
הכל ידוע לנאמר ולא יחסר דבר ודדי החקירה ולא יטעו לביק
והתריב בספרים אחרים וזה טעם ש' וקדושת אמת מהם כל גדרים
וזהו איב טוב כלל הפירוש אמת נעדר, ואין סבאול וכן הכלל
סבאול הזה, אשר ש' דדי הדי' רמב"ם (במות' א' ע"א). הלא היסוד
הקדוש וזה טעם כל משפטי הדי' וזהו אמת כל גדרה הדי'
בתקנת הדי', אין קדק עד אף הדי' והתקנת לדי'. זה וזה של
מוכל להעלות על הדעת כלל. ואחרי הדברים והאמת האלה שמים שם
הרמב"ם, ש' רחוק גרורות בתאמרי ונאמר להם בתאמרי זה.
וזהו אמת כלל וכלל של הפירוש הקדוש הזה. וזהו המעלה הרמב"ם
והאמת כבוד מרובו ומאמרו של הרב צעל ומרכש התהנה ז"ל, ואחרי אל
האמת, של ההנהגה הדי', נאמר, כי פירוש זה אין לו פירוש, ואין
גירסו זה מוקדם כי הפירושים. ושקט על אף יאמר, והיה כלל הדי'.

[illegible]

מבחר

למקורו מלך יהודה נחמיה ויהי מחליט, וכמתו בספר מלך ישעיהו בן אמוז הנביא, לומר עולם. — למד דעת את העם, ולסורתו נתן, כי לא כל ההנהלות שוות, ואינם דומים הנהלות אלו פרטי, מעומתו התעשה והגיע עד שרר מות, ונחמיה ד' עליו שלם דברו וירשלו — עליו אשר דוד, ויהי לר' הסוד ורוממותו בקהל עם (קמי עשרה) ונחמיה זקנים (ותרי רבין) והללוהו. לא כן איש כללי איש שרבים תלמידים, נג, כמלך נעמו אשר קמו הם חיים, הוא ויהי הכל נכתב מיד ד' עליו השכל והנטיה לקדם את שמו בשרים, בנקום אשר דבר המלך מניע, בכל קמי ארץ וים רחוקים. לא בפני עשרה, ולא קמי מיר רבין, אבל בפני רבנות אלפי הקוראים, ואמי כל מרן ורבין די נדרשע ד'שאל ודי נבנל. — ממות נראה וכן נעשה גם אהבה נהחלטה. כי זה שנתים הרעז אשר עברו נדרגו ליטא, ועוד מרנן עליו גם כל קמי וכל מוכה, תלמיד רעים וגלומים. כמעט חמס לנעו, לולא ד' הוחר לנו שרד לא מעט, שרדים אשר ד' קרא מעדיהם לשכנה, ומעדרות אחרות, אחינו אנשי גלולתנו, ויתן חמנו לרחמים לפני אחינו בשרי רחמים בני רחמים. אשר נטו לנס התגדנו והאלו זכר חיים על ידי הנצחים הנלחמים בשליחותם, מהנדרות הנכבדות בליק, מעמל וקעניגסברער. אלה נבוסם ואלה נחמנו קמו ויעזרונו ויהי עלינו סחרה מהמת וניק הרעז והקול, שני שפטים הרעים אשר כלו את הכל. ואם אינכם לא חלנו את חרות מעמלן לננינו פעם נפעם, וכל קהלה וקהלה כהנה וחסות כל קהלה וקהלה, נעמדת שטום וחיות חרות וברכות היצולות וכן הלאה, לב נכזר ונדסה, אבל חולי עדיין לא יצאו ידי חובתנו, נהדרות נסתרות כאלה, לא ידי שמים ולא ידי נהדרות (בריות נדשות, כי ברא אלקים חדשה נצחן, לקרז אחינו את נדיני אשכנז הקורים האלה, הרמקום ממות זה רבות בשנים) כי אינכם לא איש אחד ולא משפחה אחת, אבל הן הכה אלפים ורבנות נפשות לפרדות, אשר מלאו חיות ידם, להליל ממות נכסם, — ועוד ידם נטויה נעמדת ידם, לא ינעו טוב וההולכים נחמים לחוק ידיו רמות ולחן נצרכים כוללות להעמידם על עמדם. כן באלו אלקי הרב נעל. והעניד שאלתנו ונקשטנו! קבל לא נצחן את דבריו המעשים האלה. (כי מי יודע מנין את כל קרני הדברים וחר מוקד, ויהי עמל וינע ונס לילות כימים, לשאת את משל כל העם הזה, כמון) לתמן ידע כל בלי עולם, בכל עקבותיו מוסבותים, ולענן ידע ודורותיו, כי יא אלקים מושעים נצחן להשיע נעת לר'. נעשה מלאכיו גם רוחות נצח אשים פועלי נדק ונדקתם עומדת למה. ואלה יעמוד על הנצחה.

נרנן ד' אלקי ישראל הגוול לחיים טובות שגולנו כל טוב. נרוכים אתם לר' נדינים טהורי לב, מלשכנה, ומעדרות אחרות. נרוכים אתם לר' נצחים נלחמים וקורים, בליק, מעמל וקעניגסברער ונרוכים אתם לר' נצחים נלחמים שכל קהלת הקדש המחלקים נחמנו אשר על ידם היתה תשועה. נזולה לישראל. — ויהי שגמולנו כל טוב, הוא ינעמלם כל טוב, ככל אות נפשם סלה. — ויהי לא נעלם מאלהם, כי אולי עדיין לא יצאו ידי חובתנו, גם נכתבו זאת זכרון בספר הזה, כי אם רנו כמו רנו (כן ירנו) הקוראים בכל ודינים ומדינה, אבל מי יודע אם תהיה מוכסת ערכם "רבין" כי מכל מרן ורבין די ברוסיה ודי נפולין, אולי לא יהיו גם "מיר רבין" כי אחרי אשר נעל "העניד" נתן לשונם את כבוד הרב הגאון מסלעק, הרננים גקאלתם ונאל ענרסם, את טעם "העניד" לא יצטו, ולא תעשי ידי סופריו לא יראו. אולם גם זה ראוי שנס לעמנו, כפי אשר אהנו וידעים היש את טוב הרב נעל העניד, ונעשי ידיו אתה ומשפט, נגיד דבר אהת, כי אם אינכם חטא. הרב נעל "העניד" נקננו גם הגאון הזה, ונס כבוד מקומו (*) כי עתה "שימו" נצ יוצני עשר, ותעוליס יתחנן נצ, ויהי די לו אם היה כותב "העניד" יאל מפי גאון אחד, או אחד קדוש ונדבר ולא נלכות קלנו נרנים. הכה כבר אמרו איון אדם נחמם על נעורו, ומי יחוש חן ממות, אשר הקדים גל עתותיו לשמים. יום ויליה לא יצטו מעודו נדקש, לחיות מעדרות העפר, וירדי עד לעפר, ועודו נעדרו נשמת לגו, והוא יודע כי גם המתגדנים הקורים, התגדנו נשמתם (פסלם ונלחיו משפט לר', אם לשמות נשמתם של מתי, של המתגדנים. הנצחים, והמחלקים. או להחשש (כביכול) על עננת לב אחד לו יחיד העם כחמאננים, על נקלת נדקש. מניי אלהם, שנים מהגנים. לפי

דעם. — ד' אתה ידעת!). ומי יחוש חן ממות אשר קדש נצרון ולא חש, להשמיש נרנים קולו, ע"י "העניד" העניד רוח חממי סופריו דבר נצ הרננים שטום וטובת. כלל. אשרל נחמת, ונחמים, ואת מי יקראו נרנש? את כבוד הרננים נרנש, והאלו לעין השמש כי אשנם נרנשנס, ומה הם מנחשים? רק חסותם ונעמם הכה מנחשים. קראו, לנס, לנס, לנסכו מנחשים (*). וכן ויחיקו את "העניד" מעל פניהם, ונעמם ונחמם עמם. כי ין יאלה נעמיו. וי "העניד" יאלר נער. ואלם כלו שער האלון יא שאל: נחמסרס' נכאלי עלמה, ודמי לבד חלפין נצ חמון הסחה, כי אם היה על שפתו כלל נרנש ובסחמיו מיר שער נכאלי יאל מנחן ללא נדקש דבר על עם די אלה הישרים נלחמם, לקח נרנש אתה מעל מותם "העניד" והנס נע" זה על שפתו, וסר עמו ותטלו חסופר. כן הרב נעל, "העניד" אס נחלים אהנו חומים על ראשו, לחשו לו עון אשר חטא יקבל לא נחמנה כיה חתת כיה, כרשפי אס שלחנה יה וכהל שחקע האש. האש שחקע ככה, וחות הרננים שכה. ואתה הרב נעל "העניד" מנחשים אלו עליון שלח תשנה דבר מכל מה שחמרט. ואם אלה שורש וטובה ונס שרשים וטובים, נס אהנו שורשים וטובים ושערי דעושת כאלה לא ינעלו ולא ינעלו עד יערה עשוי רוח וממסר, לקיים נצו מקרא שכתוב, ומה ד' דעשה מעל כל פנים, ואחיות? כשיתקיים נצו מקרא שכתוב ונלחם הארץ דעם את ד' כיום לים מכסים. ונדקש ונרכה ורמשים וימים וגולם יהיה לנו ולכל ישראל עד השלם. א"י בריס' זל.

הכותב נס: קהלת סעריהיא, וחומת היא את העברים על ידה קהלת הקדש: לאוריי, סערשין, סיכנע, באלמריסאנץ ווישיי, ארשע פולין, אלישע רוסיא, נאמינאייין, דרוסקעניק-וראנפניצ, ליסקאווע, לייפון, סלאבארע. מעטעל, שמשאקלישאק, קאלישעס. פארשערשין, בערניק. סלאוואנס, והאונים סכלים, כלם אחד נכרים. [פתוחי חרות קהל עדה סעריהיא].

(*) היה קהלת ידד נכבד את שם הגאון הזה ושם כבוד סקורן ואל ספורש חסין, כי קהלת בנקסו? — הכולת קהס וסוסר! כי לא נקשרה הסכמים והסופרים נהנינו בעל "העניד". — הכולת קהס וסוסר! כי לא נקשרה הסכמים והסופרים נהנינו "העניד" חוקר יקד, כלשך קרד נכניון לבד ואמרי סד, מלח מלים והנהרות דנדיך דברי חן וסכל טוב, דבר בערו" מה טוב ומה נעים על חון שומע, קלל חממה ודעת. ומה הסחה! או יוקד וסחת דברך הסעינים, לדבר אל העולם ואל הנשים, המעשים נהוהין הרננים הסרננים, אשר נקנצו בלי נליסיו, נדבר מה על חיות ד' ועל משיח, והך, ימים מורדף בלי חשך וכל כרסיהס השער, מוחה סרריסוך, נמכתי מעשים. (ואתללים יכנס לא נדקש). ואלו היו דברך אלה אשר החממה נענן יסור ח"י לבני כבוד רבני רוסיא וסולין ניומד, כי עמה הסחה ספר הכממות, שחממות כלם מתחלפות כעולות חממות, ולא יענן אחת מני אלה, כי זה כלל גדול אלהם, שז ואל מעשה עדיף ואין חממה ואין מעשה, היא חיוהר חממה ששטנה. וסחי זאת נחמחך וסחוי דעתי ידד יוקד! שחמם דעם כל יודע מנין, דבר נעמיו, את שערך ואת יעש ספך יאל אלקים ויומה, נעם נלון, כי עת לכל חשך ולכל מעשה שם. חכמה ב.

Interesting to note
this specific article
was signed "on
behalf of the entire
community of
Seirijai"

